

Sygn. akt III RC 80/15

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 12 stycznia 2016 r.

Sąd Rejonowy w Wysokiem Mazowieckiem III Wydział Rodzinny i Nieletnich

w składzie następującym:

Przewodniczący : SSR Julita Aronowicz

Protokolant : Katarzyna Wójcicka

po rozpoznaniu w dniu 12 stycznia 2016 r. w Wysokiem Mazowieckiem

sprawy z powództwa S. C. (1)

przeciwko S. C. (2)

o alimenty

I. Oddała powództwo;

II. Oddała wniosek o udzielenie zabezpieczenia;

III. Zasądza od powódki S. C. (1) na rzecz pozwanego S. C. (2) kwotę 77 (siedemdziesiąt siedem) złotych tytułem zwrotu kosztów procesu.

Sygn. akt III RC 80/15

UZASADNIENIE

Powódka S. C. (1) w pozwie skierowanym przeciwko S. C. (2) wniosła o zasądzenie od pozwanego na jej rzecz alimentów w wysokości po 700 zł miesięcznie, płatnych do jej rąk, do dnia 15. każdego miesiąca.

W uzasadnieniu pozwu wskazała, iż w czerwcu 2002 r. strony zawarły związek małżeński, który rozwiązany został wyrokiem Sądu Okręgowego w Łomży, wydanym w lutym 2015 r., z orzeczeniem o winie męża. Powódka podała, iż przez okres trwania małżeństwa pozwany pracował w firmie (...) na stanowisku kierowcy i to on ponosił koszty związane z utrzymaniem rodziny. Powódka natomiast zajmowała się sprawami związanymi z prowadzeniem domu. Po rozwodzie pozwany wyjechał do Belgii, gdzie prawdopodobnie prowadzi działalność gospodarczą. Powódka wskazała, iż po rozwodzie, w przeciwieństwie do byłego męża, pozostała praktycznie bez środków do życia. Zarejestrowała się w Powiatowym Urzędzie Pracy, podejmując jednocześnie prace dorywcze. Powódka utrzymuje się obecnie z oszczędności, pomocy ze strony matki oraz pieniędzy uzyskanych ze sprzedaży auta. Podała ona, iż płaci czynsz za mieszkanie w wysokości ok. 584,42 zł, wydatkuje ok. 52 zł z tytułu rachunków za energię elektryczną, 32 zł za telewizję, 83, 37 zł z tytułu korzystania z telefonu i Internetu, jak również ok. 52 zł miesięcznie z tytułu wydatków na zakup gazu.

W odpowiedzi na pozew S. C. (2), reprezentowany przez fachowego pełnomocnika, wniósł o oddalenie powództwa w całości, jak również o zasądzenie od powódki na jego rzecz kosztów postępowania.

Uzasadniając swe stanowisko pozwany wskazał, że podczas wspólnego pożycia strony żyły skromnie, wiodąc życie ograniczone do zaspokajania podstawowych potrzeb. Zaznaczono, iż oprócz podejmowania okazjonalnych zajęć dorywczych w okresie wakacyjnym, powódka pozostawała osobą niepracującą oraz niewnoszącą żadnego wkładu

w budżet domowy. Pozwany pozostawał wyłącznym żywicielem rodziny, będąc zatrudnionym w firmie (...) na stanowisku kierowcy oraz osiągając z tego tytułu wynagrodzenie w wysokości 1500 zł, z którego to dochodu zaspokajane były wszystkie potrzeby i wydatki małżonków. Zaznaczono, iż przez cały okres trwania małżeństwa powódka korzystała ze wsparcia materialnego od swej matki, które przeznaczala na własne potrzeby. Pozwany wskazał, że przed ślubem rodzice powódki darowali jej mieszkanie o pow. 61 m², zaś zakup kosztownego wyposażenia ww. lokalu w całości sfinansowany został przez pozwanego, który po orzeczeniu rozwodu nie dochodził z tego tytułu żadnych należności. W 2012 r. pozwany zakupił samochód osobowy marki V. (...), który pozostawał w posiadaniu i użytkowaniu obojga małżonków, zaś przed rozwodem, pozwany kierując się dobrą wolą zawarł z powódką umowę sprzedaży ww. auta za cenę 8000 zł, która przypadła powódce. Pozwany zauważył, iż S. C. (1) jest osobą w pełni zdrową, nieponoszącą wydatków na leki i wizyty u specjalistów. W trakcie trwania małżeństwa powódka nie korzystała z usług kosmetyczek z uwagi na brak środków na zbytkowne potrzeby, zaś ewentualne potrzeby w tym zakresie realizowała ona ze środków pieniężnych pochodzących od matki. Dalej S. C. (2) podkreślił, że powódka jest osobą z udokumentowanym wykształceniem i realnymi możliwościami zarobkowymi. Pomimo młodego wieku i pełnej zdolności do pracy, powódka bez dostatecznego usprawiedliwienia nie pracowała lub pracowała w stopniu wysoce niedostatecznym. Obecnie powódka w dalszym ciągu pozostaje na utrzymaniu matki i nie chce podjąć zatrudnienia. Odnosząc się do swej obecnej sytuacji finansowej pozwany wskazał, iż prowadzi własną działalność gospodarczą - firmę remontowo - wykończeniową, zaś uzyskiwane przez niego zarobki podlegają wahaniom, od 350-800 zł w okresie pierwszych miesięcy działalności firmy, do 4000 zł w maju 2015 r. Końcowo wskazano, iż pozwany ponosi wydatki związane ze zleceniem prowadzenia usług księgowych w wysokości 150 zł miesięcznie oraz koniecznością uiszczenia składek i spłaty zaciągniętej pożyczki w wysokości 3.573,23 zł.

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

S. C. (1) i S. C. (2) zawarli związek małżeński 26 czerwca 2002 r.

Po ślubie strony zamieszkały w mieszkaniu powódki, stanowiącym jej majątek odrębny. W czasie trwania małżeństwa powódka nie pracowała, pozostając na utrzymaniu pozwanego, który zatrudniony był w firmie (...) Sp.j. J.T. M., uzyskując z tego tytułu wynagrodzenie w wysokości ok. 1.500- 2.000 zł miesięcznie, przy czym, jak wyjaśniła powódka, na koszty związane z utrzymaniem rodziny małżonkowie przeznaczali kwotę ok. 1500 zł miesięcznie. Dodatkowo powódka korzystała z pomocy finansowej swej matki, która przekazywała jej co pewien czas kwotę 100-150 euro. W trakcie trwania małżeństwa powódka sporadycznie wyjeżdżała do pracy do B., skąd przywoziła zarobione tam pieniądze w wysokości ok. 2.000- 3.000 zł. W trakcie trwania wspólności majątkowej strony wyposażyły mieszkanie należące do powódki, zaś wartość poczynionych nakładów oszacowana została przez pozwanego na kwotę 8.000-9.000 zł.

Wyrokiem z dnia 18 lutego 2015 r., wydanym w sprawie I C 15/15 Sąd Okręgowy w Łomży rozwiązał przez rozwód małżeństwo S. C. (2) z S. C. (1) - z winy męża.

Po orzeczeniu rozwodu strony nie mieszkały już razem, pozwany wcześniej wyprowadził się z mieszkania powódki, pozostawiając jej całość majątku, zgromadzonego w trakcie trwania wspólności majątkowej. W dniu 26 listopada 2014 r. małżonkowie zawarli umowę sprzedaży samochodu osobowego marki V. (...) z 2002 r., na mocy której pozwany nabył od powódki ww. auto za cenę 8.000 zł.

W okresie od 15 września 2015 r. do 5 listopada 2015 r. powódka zatrudniona była w (...)J. S., uzyskując z tego tytułu wynagrodzenie w wysokości 1.750 zł brutto miesięcznie. Stosunek pracy rozwiązany został na mocy porozumienia stron, przy czym jak wynika z pisma powódki z 5 listopada 2015 r. postępowanie związane z rozwiązaniem stosunku pracy zainicjowane zostało przez samą powódkę. Dodatkowo powódka podejmowała prace dorywcze związane z obsługą wesel i imprez okolicznościowych, uzyskując wynagrodzenie w wysokości ok. 100 zł za imprezę.

Obecnie powódka ma 37 lat, jest osobą bezrobotną, bez prawa do zasiłku. Ukończyła ona technikum rolnicze oraz studium o specjalności agent celny. Powódka mieszka sama w należącym do niej lokalu mieszkalnym o pow. ok. 60 m².

W dalszym ciągu korzysta ona ze wsparcia finansowego ze strony swej matki przebywającej wB., otrzymuje od niej 100 euro miesięcznie. S. C. (1) miesięcznie wydatkuje ok. 800 zł z tytułu opłat związanych z korzystaniem z mieszkania i mediów. Powódka ponosi również wydatki na żywność w kwocie ok. 200 zł miesięcznie, na zakup odzieży w wysokości ok. 200-300 zł kwartalnie, a także wydatkuje ok. 100-150 zł kwartalnie na zakup środków czystości. S. C. (1) określiła, że miesięcznie jej usprawiedliwione wydatki wynoszą 1.200 – 1.300 zł. Powódka posiada oszczędności w wysokości ok. 4000 zł, nie ma długów. Opiekuje się również należącym do jej matki lokalem mieszkalnym położonym w E..

Pozwany S. C. (2) ma 40 lat, nie ma wyuczonego zawodu. Mieszka obecnie na terenie Belgii, gdzie pracuje w branży remontowej. Pozwany osiąga dochód w wysokości ok. 2000 euro, przy czym wydatkuje on 700 euro miesięcznie z tytułu opłat za mieszkanie, światło i gaz, ok. 100-120 euro tygodniowo na zakup żywności, ok. 50 euro tygodniowo na koszty związane z dojazdem do pracy (zakupem benzyny), ok. 100 euro miesięcznie na zakup ubrań oraz 50-60 euro miesięcznie na zakup środków pielęgnacyjnych i środków czystości. Dodatkowo płaci on w Polsce składki na ZUS w wysokości 485 zł miesięcznie, a także ponosi koszty związane z prowadzeniem usług księgowych w wysokości 150 zł miesięcznie. S. C. (2) spłaca kredyt bankowy, po 165 zł miesięcznie, nie ma innych długów. Pozwany mieszka ze swoją obecną partnerką, która pozostaje na jego utrzymaniu. S. C. (2) jest również właścicielem gospodarstwa rolnego o pow. ok. 7 ha, znajdującego się w posiadaniu jego rodziców, którzy wykorzystują je do prowadzenia działalności rolnej.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie: wyjaśnień informacyjnych powódki (nagranie audio-video, znacznik czasowy 00:02:38-00:23:56, k. 89, 00:35:27- 00:47:29, k. 112 – 112 v.), wyjaśnień informacyjnych pozwanego (nagranie audio-video, znacznik czasowy 00:07:08-00:35:27, k. 111- 112), zeznań świadka M. J. (nagranie audio-video, znacznik czasowy 00:25:15- 00:33:27, k. 89 v.), skróconego odpisu aktu małżeństwa (k. 3), zaświadczenia z PUP w W. Mazowieckiem (k. 4), informacji ze S. M. w C., faktur VAT (k. 5-7), umowy sprzedaży (k. 29), umowy o pracę pozwanego (k. 30), świadectwa pracy pozwanego (k. 31), wydruku z (...) (k. 32), wydruku z ewidencji przychodów (k. 33 – 36), faktury VAT (k. 37 – 41, 86), druków wpłat do ZUS (k. 42 – 49), umowy pożyczki z załącznikami (k. 50 – 60), umowy z 1.10.2015 r. (k. 85), kart gwarancyjnych wraz z paragonami i fakturami (k. 88), oświadczenia powódki o zamiarze rozwiązania umowy o pracę (k. 102), historii operacji na rachunku powódki (k. 103-106), świadectwa pracy powódki (k. 107), dowodów wypłat (k. 108 – 110), akt sprawy Sądu Okręgowego w Łomży - sygn. akt I C 15/15.

Sąd Rejonowy zważył, co następuje:

Roszczenie powódki S. C. (1) nie zasługuje na uwzględnienie.

Materialnoprawną podstawą roszczenia powódki jest przepis art. 60 § 2 kro, który stanowi, że jeżeli jeden z małżonków został uznany za wyłącznie winnego rozkładu pożycia, a rozwód pociąga za sobą istotne pogorszenie sytuacji materialnej małżonka niewinnego, sąd na żądanie małżonka niewinnego może orzec, że małżonek wyłącznie winny obowiązany jest przyczynić się w odpowiednim zakresie do zaspokajania usprawiedliwionych potrzeb małżonka niewinnego, chociażby ten nie znajdował się w niedostatku.

Z treści wskazanego powyżej przepisu wynika, iż powstanie tzw. rozszerzonego obowiązku alimentacyjnego uzależnione jest od istnienia dwóch przesłanek, tj. wyłącznej winy rozkładu pożycia istniejącej po stronie małżonka, na którego ma być nałożony ten obowiązek alimentacyjny oraz spowodowania przez rozwód istotnego pogorszenia sytuacji materialnej małżonka niewinnego. Dla oceny, czy przesłanka istotnego pogorszenia sytuacji materialnej występuje, przeprowadzić należy porównanie każdorazowej sytuacji materialnej małżonka niewinnego z tym położeniem, jakie istniałoby, gdyby rozwód nie został w ogóle orzeczony i gdyby małżonkowie kontynuowali pożycie. Uprzywilejowanie małżonka niewinnego polega na tym, że może on żądać alimentów od małżonka winnego, chociażby nie znajdował się w niedostatku, przy czym nie oznacza to, iż ma on prawo do równej stropy życiowej z małżonkiem zobowiązanym, lecz że małżonek niewinny ma prawo do bardziej dostatniego poziomu życia, aniżeli tylko zaspokajanie usprawiedliwionych potrzeb. Obowiązek alimentacyjny małżonka wyłącznie winnego nie istnieje jednakże obligatoryjnie w każdym bez wyjątku przypadku, gdy tylko spełnione są ogólne przesłanki wyraźnie określone w art. 60 § 2 kro (por. uchwałę Sądu Najwyższego z dnia 16 grudnia 1987 r., III CZP 91/96). Jednakże

zgodnie z ugruntowanym w orzecznictwie poglądem zagadnieniem wstępnym jest ustalenie, czy małżonek dochodzący przed Sądem alimentów na swoją rzecz wykorzystuje w pełni swoje możliwości zarobkowe i majątkowe (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z 10 lutego 2004 r., I ACa 1422/03, wyrok Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z 26 czerwca 2014 r. I ACa 177/14). Przy ocenie zasadności powództwa Sąd zobowiązany jest uwzględnić także wynikającą z art. 135 § 1 kro ogólną przesłankę możliwości zarobkowych i majątkowych zobowiązanego. Skutkiem bowiem orzeczenia alimentów na rzecz małżonka niewinnego nie może być sytuacja, w której nie zaspokojone zostaną co najmniej elementarne potrzeby małżonka zobowiązanego oraz ewentualnie jego nowej rodziny, w stosunku do której ma on również zobowiązania alimentacyjne. R. legis dyspozycji art. 60 § 2 kro jest bowiem poprawa sytuacji materialnej małżonka niewinnego do poziomu z okresu małżeństwa, ale nie prawo do standardu życia na stopie wyższej, niż małżonek winny rozkładu pożycia. Rozwiedzonego małżonka nie można też obciążać alimentami na rzecz drugiego rozwiedzonego małżonka, w sytuacji, gdy obciążenie go takim obowiązkiem powodowałoby stan niedostatku po jego stronie (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 16 maja 2000 r., IV CKN 1230/00).

Oceniając zasadność żądania strony powodowej, w pierwszej kolejności należało odnieść się do tego, jak przedstawiała się sytuacja materialna powódki w trakcie trwania związku małżeńskiego z pozwanym, a następnie wyniki tej analizy odnieść do aktualnej sytuacji materialnej S. C. (1).

W trakcie trwania małżeństwa łączny dochód byłych małżonków C. oscylował wokół kwoty 1.500 – 2.000 zł, przy czym na potrzeby związane z utrzymaniem rodziny strony wydatkowały kwotę 1500 zł. Dodatkowo powódka otrzymywała od swej matki pomoc finansową w wysokości 100-150 euro, którą przeznaczała na własne potrzeby. Strony żyły na przeciętnym poziomie, nie przeznaczały pieniędzy na zbytkowne wydatki. Powódka nie pracowała na stałe, zajmowała się domem.

Obecnie powódka utrzymuje się z pomocy finansowej ze strony matki, otrzymuje od niej 100 euro miesięcznie. Powódka wyjaśniała, że w trakcie trwania małżeństwa otrzymywała 100 – 150 euro, ale nie w każdym miesiącu. W okresie od 15 września 2015 r. do 5 listopada 2015 r. S. C. (1) uzyskiwała wynagrodzenie za pracę w wysokości ok. 1200 zł netto miesięcznie. Dodatkowo podejmuje ona prace dorywcze związane z obsługą imprez okolicznościowych, co wiąże się z uzyskiwaniem przez nią wynagrodzenia w wysokości ok. 100 zł za imprezę. Przyjmując, iż najgorętszy sezon weselny trwa od maja do końca września, zaś praca przy obsłudze wesel ograniczona jest co do zasady do jednej imprezy w tygodniu uznać należy, iż w okresie tym powódka mogła zarobić kwotę ok. 400 zł miesięcznie. Obecnie powódka pozostaje bez zatrudnienia, utrzymuje się jedynie z pomocy finansowej uzyskiwanej od matki, jak również z oszczędności w wysokości ok. 4.000 zł.

Dokonując porównania sytuacji materialnej powódki istniejącej w chwili obecnej, z jej sytuacją materialną w trakcie trwania małżeństwa uznać należy, iż sytuacja ta uległa nie uległa istotnemu pogorszeniu. Aktualnie powódka uzyskuje dochody z pracy dorywczej i z tytułu otrzymywanych od matki pieniędzy w podobnej kwocie, jaka przyspadała na nią w trakcie trwania małżeństwa z pozwanym.

Podkreślić w tym miejscu należy, iż na tle art. 60 § 2 kro ugruntowanym jest pogląd, że uprawniony do alimentacji w pierwszej kolejności powinien wykorzystać własne możliwości, celem pozyskania dochodu i środków utrzymania, a dopiero w dalszej kolejności, o ile nadal pozostają one niezaspokojone, występować z roszczeniami w stosunku do zobowiązanego (por. wyrok SN z dnia 14 lutego 2001 r., I CKN 1341/00, LEX nr 52433, T. Sokołowski, Komentarz do art. 60 kro LEX).

Dokonując analizy aktualnej sytuacji materialnej i osobistej powódki Sąd doszedł do przekonania, iż nie wykazuje ona należytych starań, celem uzyskania środków finansowych niezbędnych dla zabezpieczenia swych potrzeb materialnych. Powódka jest młodą i zdrową kobietą, posiadającą wykształcenie umożliwiające jej podjęcie stałego zatrudnienia, co w powiązaniu pomocą finansową ze strony matki oraz istniejącym zabezpieczeniem mieszkaniowym pozwoliłoby jej żyć na poziomie znacznie przewyższającym standard życiowy istniejący w trakcie trwania związku małżeńskiego z pozwanym. Co prawda powódka podejmuje starania celem poprawy swej sytuacji finansowej, o czym świadczą podejmowane przez nią prace dorywcze oraz fakt pozostawania w stosunku pracy w okresie od września do

listopada 2015 r., jednakże działania te nie są wystarczające. Zauważyć należy, iż poszukując zatrudnienia powódka ograniczała się jedynie do rynku lokalnego, pomijając całkowicie możliwość poszukiwania pracy za granicą, czy też nawet w E., gdzie ma ona, jak sama wskazała, możliwość skorzystania z mieszkania swej matki, którym aktualnie się opiekuje. Zauważyć również należy, iż pomimo twierdzeń o trudnej sytuacji finansowej, powódka nie podjęła żadnych starań, celem redukcji obciążających ją zobowiązań finansowych. Pomimo rozwodu z pozwanym, powódka nie zdecydowała się na zamianę lokalu na mniejszy, co zmniejszyłoby koszty związane z utrzymaniem mieszkania.

W ocenie Sądu, w niniejszej sprawie wykazane zostało, iż jakkolwiek na skutek rozwodu sytuacja materialna powódki uległa pewnemu pogorszeniu, to jednak okoliczności sprawy, w tym przede wszystkim bierność powódki oraz brak wykazywania przez nią inicjatywy w zakresie poprawy swej sytuacji finansowej nie może skutkować udzieleniem jej ochrony prawnej kosztem pozwanego. Zauważyć w tym miejscu należy również, iż pozwany pozostawił powódce cały majątek zgromadzony przez strony w trakcie trwania małżeństwa, rezygnując z dochodzenia należnych mu roszczeń. Tym samym powódka odniosła realną korzyść finansową, która nie pozostaje bez znaczenia przy ocenie skutków rozwodu w jej sferze materialnej. Dodatkowo zaznaczyć należy również, iż już w trakcie trwania małżeństwa stron ich sytuacja finansowa, z uwagi na wysokość zarobków pozwanego nie należała do najlepszych. Pomimo tego powódka zrezygnowała z poszukiwania i podjęcia pracy w tamtym okresie, godząc się na niższy standard życiowy rodziny. W ocenie Sądu bierność zarobkowa powódki w okresie trwania małżeństwa nie może skutkować nałożeniem na pozwanego obowiązku partycypowania w kosztach utrzymania byłej małżonki, która sama wyjaśniła na rozprawie w dniu 10 listopada 2015 r., iż na wydatki związane z własnym utrzymaniem jest ona w stanie zarobić, zaś żądane przez nią alimenty przeznaczone mają być przede wszystkim na utrzymanie jej mieszkania. Rezygnując z podjęcia pracy w trakcie trwania małżeństwa powódka dobrowolnie wyraziła zgodę na redukcję źródeł utrzymania rodziny, podejmując jednocześnie ryzyko związane z późniejszymi trudnościami w powrocie na rynek pracy. W ocenie Sądu skutki tych działań nie mogą być obecnie przerzucone na pozwanego.

Końcowo zaznaczyć należy również, iż obecna sytuacja osobista i majątkowa powódki wyklucza możliwość przyjęcia, iż znajduje się ona w niedostatku. Jak wskazano bowiem wcześniej powódka jest młodą i wykształconą osobą, zdolną do zarabkowania, nie ma nikogo na utrzymaniu. Posiada nieruchomości o wartości 130-140 tys. zł, a także oszczędności w wysokości ok. 4.000 zł. Powódka korzysta ze wsparcia finansowego ze strony swej matki, zarabkuje dorywczo, nie ma długów. S. C. (1) nie wykazała istnienia jakichkolwiek trudności w możliwości zaspokajania jej podstawowych potrzeb życiowych. Reasumując, Sąd uznał, iż pogorszenie na skutek rozwodu sytuacji finansowej powódki nie było istotne, stąd też brak jest podstaw, aby kosztami związanymi z jej bieżącym utrzymaniem obciążony został jej były małżonek. Wobec powyższego, powództwo w niniejszej sprawie zostało oddalone. Z tych samych przyczyn oddalony został wniosek powódki o udzielenie zabezpieczenia.

O kosztach postępowania Sąd orzekł na podstawie art. 98 § 1 i § 3 kpc.